

Rip Kirbi™

*prvi savremeni detektiv
sabrane epizode*

1954

peti tom

1956

ALEXANDER
RAYMOND

Čarobna
knjiga

Biblioteka
OLOVKA, TUŠ I PERO
Br. 34

UREDNIK
Borislav Pantić

IZVRŠNI UREDNIK
Darko Tuševljaković

RIP KIRBI™
PETI TOM 1954-1956.

CRTA:
Aleks Rejmond

PIŠU:
Aleks Rejmond i Fred Dikenson

COPYRIGHT © 2015 King Features Syndicate,
Inc.™ Hearst Holdings, Inc

COPYRIGHT © 2015 za ovo izdanje Čarobna knjiga

NASLOV ORIGINALA
Rip Kirby™, 12.7.1954-20.10.1956.
Alex Raymond

PREVELI SA ENGLLESKOG:
Darko Tuševljaković i Nikola Petaković

IZDAVAČ:
Čarobna knjiga, Beograd

ZA IZDAVAČA:
Borislav Pantić

PLASMAN:
021/439-697

LEKTURA:
МАНАСМА

KOREKTURA:
Nevena Bojičić i МАНАСМА

PRELOM I PRIPREMA ZA ŠTAMPU:
Čarobna knjiga

DIZAJN:
Dragan Bibin

ŠTAMPA:
Rotografika, Subotica

CIP - Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd
741.5

741.5.071.1:929 Рејмонд А.

РЕЈМОНД, Алекс, 1909-1956

Rip Kirby : prvi savremeni detektiv : sabrane epizode. Tom 4, 1954-1956/ [cрта Aleks Rejmond ; pišu Aleks Rejmond, Fred Dikenson ; preveli sa engleskog Darko Tuševljaković i Nikola Petaković]. - Beograd : Čarobna knjiga, 2015 (Subotica : Rotografika). - 160 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Biblioteka Olovka, tuš i pero ; br. 34)

Prevod dela: Rip Kirby, 12. 7. 1954 - 20. 10. 1956. / Alex Raymond. -

Autorove slike. - Str. 5-11: Njega su Rip i lična zadovoljstva potpuno zaokupili / Brajan Voker. - Podaci o autorima preuzeti iz kolofona. -

ISBN 978-86-7702-428-4 (karton)

1. Дикенсон, Фред [аутор]

а) Рејмонд, Алекс (1909-1956)

COBISS.SR-ID 218161932

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, preštamovati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Sadržaj

epizoda 1

DVA MUŠKARCA I BEBA

12. 7. 1954 - 25. 12. 1954.

13

.....

epizoda 2

OČI KISMET KILDER

27. 12. 1954 - 9. 4. 1955.

42

.....

epizoda 3

KARNOVI MESOŽDERI

11. 4. 1955 - 9. 7. 1955.

61

.....

epizoda 4

KLOPKA ZA MACANE

11. 7. 1955 - 24. 9. 1955.

77

.....

epizoda 5

SMEŠKU SE SVI SMEJU

26. 9. 1955 - 26. 11. 1955.

91

.....

epizoda 6

LUTALICA I GAVRAN

28. 11. 1955 - 18. 2. 1956.

102

.....

epizoda 7

DIJAMANTSKA GROZNICA

20. 2. 1956 - 19. 5. 1956.

117

.....

epizoda 8

RUŽA RAZDORA

21. 5. 1956 - 28. 7. 1956.

133

.....

epizoda 9

LISICA U KOKOŠINJCU

30. 7. 1956 - 20. 10. 1956.

146

.....

Caption for Raymond pic

*Low
for window*

LESSON FROM EXPERT - Alex Raymond (left) creator of the comic strip, "Rip Kirby," which appears in (name of your paper), and James Pauley point out features of Raymond's custom built sports car to model Marion Moore. The racer, which has a made-to-measure Bandini body, is powered by a special engine, which was built by Raymond and Pauley, well-known auto engineer and racing driver. Raymond's car was a featured exhibit at the National Motor Sports Show in New York.

Aleks Rejmond i njegov trkački guru Džejms Poli
na promotivnoj fotografiji iz 1954.

Njega su Rip i lična zadovoljstva potpuno zaokupili

BRAJAN VOKER

Aleks Rejmond je neke od najboljih radova u karijeri iznedrio sredinom pedesetih godina prošlog veka. Posle višegodišnjeg eksperimentisanja raznim tehnikama konačno je usavršio i zaokružio svoj prepoznatljiv stil. Kombinujući precizne linije pera sa širokim potezima četke, prikazivao je svoje likove u dramskim scenama i dinamičnoj akciji, smestivši ih na raznovrsne lokacije, od atmosferskih gradskih pejzaža do egzotičnih krajolika prirode. Posebno je bio nadaren da uhvati kontrast između svetla i tame koristeći pero i mastilo.

Lutalica i Gavran, epizoda koja je izlazila od 28. novembra 1955. do 18. februara 1956, savršen je primer Rejmondovih potpuno razvijenih pripovedačkih moći. Ona nam donosi prelepu protagonistkinju, bogatu ponudu sporednih likova, spektakularnu lokaciju Južnog Pacifika prepunu prizora nepreglednog okeana i tropskih ostrva, prelepo i precizno nacrtane brodove na pučini, uzbuđljive akcione scene s pucnjavom i borbom prsa u prsa, kao i snažnu završnicu u njujorškoj luci.

U presudnoj tački ove uzbuđljive avanture Rejmond umešno smenjuje kadrove Sari Ader i Ripa Kirbija™, koji plove na *Lutalici*, i njihovih progonitelja Brona Adera i kapetana Marlina na *Gavranu*. U klimaksu jurnjave, 18. januara, Rip i Sari su primorani da napuste jedrenjak koji tone oštećen mitraljeskom vatrom. Rejmond je stručno prikazao okean smenom crnih i belih površina kako bi dočarao moćne talase i dramatično osvetlio likove mesečinom.

Rejmond je u to vreme još uvek radio po ceo dan, ali je ipak uspevao da se bavi rekreacijom. Pošto je odlučio da ne upisuje nedeljnu stranicu *Ripa Kirbija™* u svoj plan rada, više vremena je posvetio golfu i svojoj strasti za sportskim automobilima.

Rejmondovi su tokom tridesetih bili članovi kantri kluba *Boni Brajar* u Larčmontu, u Njujorku, a kada se porodi-

ca krajem četrdesetih preselila u Konektikat, učlanili su se u kantri klub *Vudvej* u Darijenu. Aleks i njegova supruga Helen bili su aktivni u klubu i služili su kao članovi komisije za zabavu. Takođe, Aleks je ilustrovao klupske menije, plakate i pozivnice.

Braća Rejmond – Džek, Džim i Bob – godinama su igrali golf, dok se Aleks tom sportu ozbiljno posvetio tek kasnije. Kao i u svim ostalim projektima, želeo je da briljira, pa je krenuo na časove kod Dena Galgana, vudvejskog profesionalca, kako bi poboljšao igru. U kratkom biografskom profilu koji je 1952. distribuirao *King fičers sindikejt* Rejmond tvrdi da, pored ambicija da iznedri što bolje radove i stalno teži ka usavršavanju svojih sposobnosti, takođe želi da stigne „do ispod devedeset udaraca na terenu za golf”. Kad je konačno uspeo u tome, častio je pićem sve prisutne u klubu.

Nedugo zatim počeo je da osvaja trofeje. U julu 1949. pobedio je na vudvejskom turniru *Medal plej hendikep*, a dve godine kasnije osvojio je isti turnir s niskim neto rezultatom. Veoma se ponosio tim uspesima i stekao je mnogo čvrstih društvenih veza u klubu.

U posleratnoj Americi sportski automobili postajali su sve popularniji, ponajviše zbog sve boljeg položaja rastuće srednje klase. Ljudi iz predgrađa su sada mogli da priušte drugi automobil u porodičnom voznom parku, a proizvođači automobila su na to odgovorili uvodeći sportske modele koji su gađali prevashodno mušku klijentelu.

Na početku su najpopularniji sportski automobili dolazili iz Velike Britanije, ali nemački i italijanski dizajneri ubrzo su uhvatili ritam. Na vrhu tržišne skale nalazile su se rasne firme poput *Ferarija*, *Jaguara* i *Poršea*. *Mercedes-Benc* je 1954. godine izbacio model 300SL, kupe s vratima koja se otvaraju nagore, trkački automobil pretvoren u putnički dvosed koji je koštao više od *Kadilakove* limuzine – sedam hiljada dolara (oko pedeset četiri hiljade današnjih dolara). Dve godine kasnije BMW je lansirao model 507, svoj prvi

Rej Berns u svom kabrioletu MG TD u zimu 1953.

sportski automobil još od predratnog modela 328, s fabričkom cenom od devet hiljada dolara.

Sportski automobili iz srednje cenovne kategorije takođe su se dobro prodavali, i to prosečnoj srednjoj klasi. *Ostin-hejli* 100 i *trijumf* TR2 izašli su na tržište 1953. godine. Iako su oba koristila postojeće delove iz serijske proizvodnje, svaki je imao osoben karakter i vrlo su brzo stekli verne ljubitelje širom Sjedinjenih Država.

Te iste godine debitovao je i novi sportski automobil proizveden u Flintu, u Mičigenu. *Ševrolet korveta* predstavljao je kombinaciju tradicionalnog britanskog dvoseda i kola iz američkog sna. Koštao je isto koliko i *jaguar* XK, ali nije imao njegove performanse i upravljački sistem. Ljubitelji uvoznih sportskih automobila bili su sumnjičavi i prodaja je sporo rasla zbog ograničene dostupnosti modela. *Korveta* bi verovatno prestala da se proizvodi da 1955. *Ford* nije ponudio svoju sportsku alternativu – *tanderberd*. *Dženeral motors* je odgovorio na izazov suparnika s drugog kraja grada tako što je od *korvete* načinio istinskog takmičara visokih performansi.

U posleratnoj Americi su postale popularne i trke sportskih automobila. Na lokalnim trkalištima su automobili uvezeni iz Italije, Nemačke i Britanije bili znatno brojniji od vozila domaće proizvodnje. Isprva su postojala razdvojena takmičenja na Zapadnoj i Istočnoj obali, ali su se postepeno pretočila u veliki broj važnih nacionalnih trka, tako da

su iznikli i uspešni trkački timovi, poput timova *Kamoradija* i *Brigza Kaningema*. Američka scena je ponudila automobile MG-a i *Poršea* u nižim klasama, kao i automobile *Jaguara*, *Maseratija*, *Mercedes-Benca*, *Alarda* i *Ferarija* u višim klasama. Ti isti proizvođači su nudili i putničke automobile koji su često i po konstrukciji i po dizajnu bili veoma slični onima namenjenim za trke.

Početak pedesetih Aleks Rejmond je upoznao Džima Polija, poznatog vozača trkačkih automobila i konstruktora, vlasnika *Sports kar enterprajzesa*, garaže u obližnjem Banksvilu, u Njujorku. „Aleks je naglo zavoleo automobile”, prisećao se njegov brat Bob. „Uvek je natprosečno dobro vladao automobilskim statistikama i performansama, pogotovo stranih automobila. Znao je svašta da vam kaže, osovinsko rastojanje, raspored težine, ubrzanje itd.”

Aleks je počeo da odlazi na trkališta i 1953. je bio deo tima kad je Džim Poli završio trku u Bridžhemptonu, u Njujorku, kao drugi. Takođe je bio u boksu kad je Poli vozio na *Tompson rejsveju* u Tompsonvilu, u Konektikatu.

Rejmondovo sve veće zanimanje za sportske automobile inspirisalo je i priču *Ripa Kirbija*TM koja je izlazila od 11. maja do 5. septembra 1953. godine (objavljena kao *Smrt na četiri točka* u četvrtom tomu *Ripa Kirbija*TM u izdanju *Čarobne knjige* – prim. ur.). Zvezda ove epizode je bogata naslednica po imenu Džet Alison, koja strastveno voli automobilske trke. U jezivo proročkom kaišu od 3. juna 1953. Alisonin vozač

Ladi Manders uništava njen uvezeni *beloti* i pritom strada. Rip zamenjuje Ladija i vozi Džetin *meteor* u uzbudljivoj trci kojom se epizoda završava. Rejmond je sve sportske automobile u epizodi prikazao potpuno verno i vrlo detaljno.

Rejmond je 1954. uvezao delove za *Bandinijev* trkački automobil i sastavio ga u zemlji. Naposletku ga je sam isprobao. „Imao je običaj da vozi stazom Long ajlend (vazduhoplovna baza okruga Safok, u Vesthemptonu) i drugim lokalnim stazama”, dodao je Bob Rejmond. „Čak je stigao drugi u trci u Lajm roku, u Konektikatu.”

Za Rejmonda je vožnja elegantnih sportskih kola, po mogućnosti kabrioleta, postala važan statusni simbol. U pisnu od 14. januara 1952. Rejmond je svom asistentu Reju Bernsu pričao o svom novom hobiju: „Prošlog marta sam kupio *jaguar* XK120, koji je, kao što možda znaš, među najbržim sportskim automobilima na svetu... a po mom mišljenju je svakako najbolji. Nikad me vožnja nije toliko zaboljela i potpuno sam zavoleo strana kola, naspram naših debelih, nezgrapnih porodičnih autobusa, i zagriženi sam poklonik sportskih automobila posebno.”

Kad se Berns kasnije te godine vratio sa služenja vojnog roka, Rejmond je jedva čekao da mu se pohvali najnovijom kupovinom. Ubrzo je XK120 zamenio belim *jaguarom*, a potom je kupio *alard* K2, koji se pokazao kao previše lagan za svoj snažni *Krajslerov* motor. Kasnije se vratio na crveni *jaguar* XK140.

Mercedes 300SL s vratima koja se otvaraju nagore bio je hit njujorškog sajma automobila 1954. i, čim ga je ugledao, Rejmond je kupio crveni model. Njegova žena je besnela što je toliki novac potrošio na nepotreban luksuz, ali Rejmond nije popuštao. „Ako hoću da kupim sportski automobil, kupiću ga.” I to je bilo to. *Mercedes* s vratima poput krila, koji se pojavio u *Ripu Kirbiju*TM 2. jula 1956, bio je poslednji u nizu od šest sportskih automobila koje je Rejmond posedovao za manje od šest godina.

Rejmond je bio obazriv vozač kad bi se u kolima nalazili članovi njegove porodice, ali inače, kad bi bio s prijateljima, često se šepurio agresivnom vožnjom. Rej Berns je Rejmondovom biografu Tomu Robertsu ispričao jednu od takvih drumskih dogodovština. Toni Pompeo – trgovac uvoznim automobilima iz okruga Vestčester u Njujorku koji je imao *ferari* namenjen glumici Ingrid Bergman – dao je automobil Rejmondu na test-vožnju. „Bio je topao letnji dan kada smo se odmarali od *Ripa Kirbiju*TM”, prisećao se Berns. „Aleks je doterao bučnu mašinu pred kuću koju sam iznajmio u severnom Stamfordu i obojica smo stali da se divimo toj zveri. Bila je veoma niska, vrlo oblih linija, tamnoljubičaste boje s kožnim presvlakama boje keksa. Podigli smo haubu da osmotrimo slavni motor i otkrili da nedostaje poklopac na hladnjaku!”

Rejmond i Berns su ušli u *ferari* i krenuli na zapad Merit parkvejem ka garaži Džima Polija. „U to doba dana jedva da je bilo nekog saobraćaja”, nastavio je Berns. „Put je bio suv. Sve je bleštalo od sunca i Aleks je nagazio na gas. Protutnjali smo pravcem brzinom koja je – naknadno sam procenio, pošto je brzinomer bio baždaren na kilometre – sigurno premašivala sto milja na sat.”

Stigli su bezbedno do garaže, stavili poklopac na hladnjak i zaputili se natrag ka Stamfordu razumnijom brzinom od stotinak kilometara na sat. „Odjednom smo čuli sirenu i

zaustavila nas je policijska patrola”, ispričao je Berns. „Aleks je proveo petnaestak minuta u policijskim kolima, dok sam ja čekao u *ferariju*. Vratio se sa osmehom na licu. Dobio je upozorenje zbog preticanja s desne strane.” Berns je pretpostavio da je Rejmond, kao poznata ličnost u kraju, svojim šarmom naveo policajce da mu napišu malu kaznu i laknulo mu je što ih policija nije primetila ranije, dok su se vozili preko sto šezdeset na sat!

Rejmondova opčinjenost sportskim automobilima završice se tragedijom. Celog tog jutra, u četvrtak, 6. septembra 1956, kiša je s vremena na vreme rominjala. Rejmond je prethodne večeri u svom studiju u stamfordskom Ridžvej centru završio nedeljnu kvotu od šest kaiševa *Ripa Kirbiju*TM. Pošto je kasno zaspao, odlučio je da uzme slobodan dan i obavi neke poslove. Oko podneva se *mercedesom* odvezao u Vestport kako bi ga ostavio kod mehaničara zbog manjih popravki. Da prekrati vreme, prošetao je do studija Stena Drejka.

Dvojica strip-umetnika su se poznavali oko godinu dana. Drejk je tvorac *Julije Džons*, još jedne realistične strip-ske priče koju je *King fičers sindikejt* objavljivao od 9. marta 1953. Obojica su bili veliki ljubitelji sportskih automobila.

Drejk tek što je kupio *ševrolet korvetu*, kabriolet od 450 konjskih snaga, i Rejmond je želeo da ga vidi. Zaputili su se u Drejkovu kuću njegovim *krajslerom* kako bi videli novi automobil. Kiša je prestala da pada, pa su spustili krov *korvete*

*Rejmondova očaranost automobilima očigledna je i na ovoj ilustraciji s Ripom Kirbijem*TM *namenjenoj dulutskim novinama.*

i malo je provozali. Drejk je vozio po Vestportu desetak minuta, a onda ga je Rejmond pitao da sedne za volan. Drejk je stao pored puta i zamenio mesto s Rejmondom. Rejmond je vezao pojas, ali Drejk nije.

Oko pet minuta kasnije opet je počelo da pada, a Rejmond je vozio brzo, ne želeći da se zaustavi i podigne krov. Vozio je ka istoku Klepbord hil roudom, uskim seoskim putem, i dodao je gas na uzbrdici, pojurio niz padinu, pa na raskrsnici s Morningsajd drajvom izgubio kontrolu nad vozilom. Automobil je odleteo uvis, usmeren ka ivici puta. Tokom tih nekoliko sekundi pre nego što se prizemljio Drejk se seća da je video olovku koja je ležala na upravljačkoj tabli kako lebdi pred njima, naizgled čitavu večnost.

Kad je *korveta* udarila o tlo, proklizala je do ivičnjaka, preturila se, nastavila da klizi i udarila u drvo na desnoj strani puta. Rejmond je ostao prikovan za sedište i pronašli su ga putnici vozila koje je prvo stiglo na mesto nesreće. Oni su otrčali i do najbliže kuće kako bi pozvali policiju. Stigla je i hitna pomoć. Rejmonda su izvukli iz olupine, uneli njegovo izlomljeno telo u ambulatna kola i odjurili do obližnje norvoške bolnice. Ali nije mu bilo spasa. Aleks Rejmond – širom sveta poznati autor stripova na vrhuncu svojih umetničkih moći – proglašen je mrtvim po prispeću u bolnicu usled povreda glave i grudnog koša.

Pošto nije vezao sigurnosni pojas, Drejk je odleteo petnaestak metara dalje, na travnatu poljanu. „Sećam se da sam ležao na leđima dok mi je kiša dobovala po licu i pitao se: 'Šta tražim ja ovde?'“, kasnije je navodio. „Dolazio sam sebi i opet padao u nesvest sve dok nije stigla hitna pomoć

i odnela me.“ Drejk je slomio levo rame, pretrpeo potres mozga i još nekoliko unutrašnjih povreda. Obe ušne školjke, koje su bile odsečene u sudaru, hirurški su mu prišivene natrag na glavu.

Arlen Šumer je intervjuisao Stena Drejka o tom tragičnom događaju za članak pod nazivom *Poslednja vožnja Aleksa Rejmonda*, objavljen 1996. u časopisu *Hogans eli*. Prema njegovim rečima, kad je u bolnici došao svesti, lekar mu je rekao da je Rejmond prethodnog meseca bio četiri puta tretiran zbog povreda usled saobraćajnih nesreća. „Pokušavao je da se ubije“, zaključio je Drejk.

Drejk je kasnije saznao da je Rejmond imao bračne probleme. Zaljubio se u drugu ženu i njegova supruga, posvećena katolikinja, nije želela da pristane na razvod. Drejk je takođe otkrio da je Rejmond uzeo životno osiguranje od pet stotina hiljada dolara, s klauzulom koja podrazumeva dvostruku naknadu od milion dolara za njegovu suprugu. Dok se kod kuće oporavljao od povreda, Drejka je posetio službenik osiguranja, koji je pokušao da ga navede da potvrdi kako je Rejmond planirao samoubistvo, jer u tom slučaju obeštećenje ne bi moralo da se isplati. Drejk je to odbio i isterao čoveka iz kuće.

U pismu Tomu Robertsu od 12. juna 1995. Rej Berns je negirao sve te navode. Rekao je da je Šumer i njega intervjuisao za članak, te da mu je kasnije poslao tekst na proveru. „Ne znam da li je Sten vama pominjao nešto od toga“, napisao je Berns Robertsu, „ali izvinite, u pitanju je gomila gluposti. Da, postojali su bračni problemi. Da, postojala je nekakva ljubavna afera koju je Aleks prikrivao. Ali je voleo svoju ženu

i živeo je punim plućima. Da je pokušao da se ubije, zar bi povukao Stena za sobom? Gluposti! A i hospitalizacije zbog automobilskih nesreća su obična izmišljotina. Viđao sam ga svake nedelje mesecima pre stvarne nesreće i nije bilo šanse za tako nešto.”

„Izneo sam svoje primedbe Šumeru, ali mislim da to ni na šta nije uticalo”, zaključio je Berns u pismu. „Na kraju krajeva, bez toga u članku nema prave drame.”

Vest o Rejmondovoj smrti preneli su svi veliki mediji, uključujući *Njujork tajms*, *Tajm* i *Njuzvik*. Sahrana je održana u ponedjeljak, 10. septembra 1956, na rimokatoličkom groblju

Sent Džon u Stamfordu. Mornarička garda ispalila je plotun iz sedam pušaka i muzika je svirala *Tišinu* dok su spuštali kovčeg u raku. Bile su prisutne mnoge Rejmondove kolege iz sveta stripa, među njima i Milton Kanif, Al Kap, Bob Dan, Gas Edson i Erni Bušmiler.

U trenutku kad je stradao, Rejmond je imao pripremljene kaiševe *Ripa Kirbija*[™] za samo dvadeset jedan dan unapred. *King fičers* je morao brzo da reaguje i pronade zamenu koja će obezbediti nove epizode za više od šest stotina novina u kojima je strip izlazio. Jedan od prvih kandidata bio je Lenard Star, koji je već bio na audiciji za predloženu nedeljnu stranu *Ripa Kirbija*[™].

Kada ga je Silvan Bajk, urednik za strip u *King fičersu*, pozvao, Star je čekao odgovor od *Čikago tribjun – Njujork njuz sindikejta* u vezi s predloškom za strip koji bi se bavio temama iz šou-biznisa. Morao je da bira između toga da nastavi tuđi uspešan strip i rizika koji nosi autorski poduhvat. „Odlučio sam da stavim ruku u vatru”, izjavio je Star za ovo izdanje. Bajku je odgovorio: „Zaista ne mogu to da prihvatim, Silvane, ali tip koji je savršen za taj posao sedi kraj mene.” Starov kolega iz studija bio je Džon Prentis. „Silvan je odgovorio: 'Neka odmah dođe ovamo' i Džoni je otišao i dobio posao koji je radio do kraja života.” Star je doneo ispravnu odluku. *Čikago tribjun – Njujork njuz sindikejt* mu se javio. *Meri Perkins na pozornici* debitovala je 10. februara 1957. i nastavila je da izlazi naredne dvadeset dve godine.

Džon Prentis rođen je u Vitniju, u Teksasu, 17. oktobra 1920. godine. S jedanaest godina je počeo opsesivno da crta, a okušao se i u ulju i akvarelu. Sam je ilustrovao kompletan srednjoškolski godišnjak, crtao je plakate za lokalne rodeo-predstave, a napravio je i natpis za komšijsku piljaru.

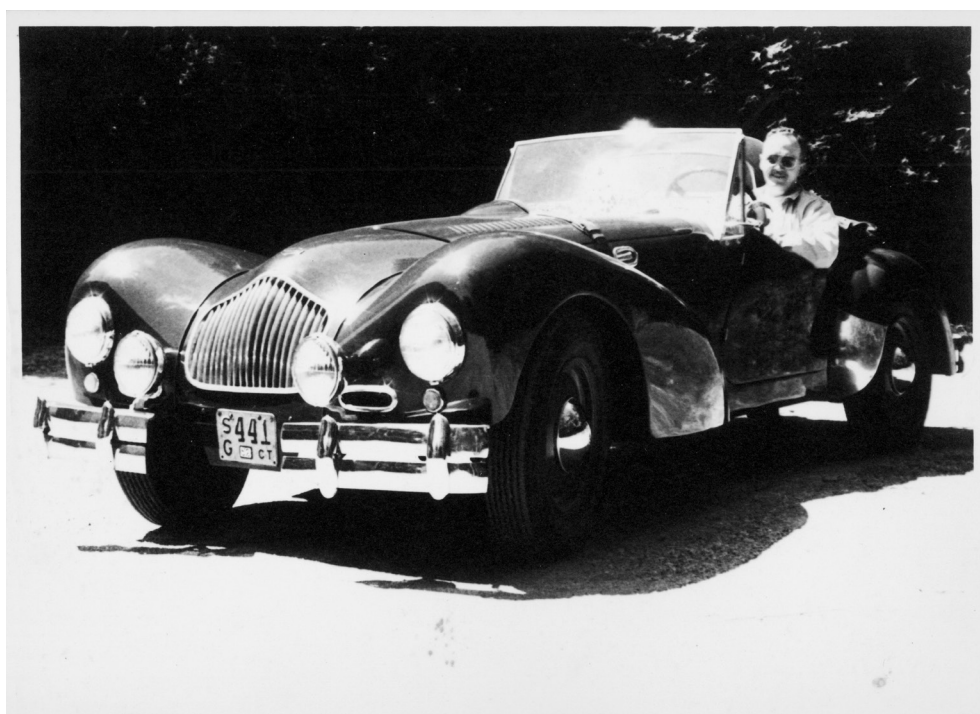
Prentis se 1939. priključio ratnoj mornarici. Pošto je 7. decembra 1941. preživeo bombardovanje Perl Harbora, služio je na dva razarača u osam ratnih akcija i 1945. je izašao iz službe uz počasti.

GORE: *Sten Drejk*, tvorac *Julije Džons* i ljubitelj trkačkih automobila, fotografija iz 1978. godine.

Dve fotografije koje je snimio *Rej Berns*:

NA SUPROTNOJ STRANI: *Rejmond* za volanom svog crvenog jaguara X.

DESNO: *Rejmond* u svom alardu K2.

Džon Prentis na dodeli jedne od tri nagrade za najboljeg stripskog umetnika koje mu je dodelilo Nacionalno udruženje strip-umetnika.

Posle rata Prentis je upisao Likovni institut u Pittsburgu, a zatim se zaposlio za pedeset pet dolara nedeljno u jednoj izdavačkoj kući u Hejzeltaunu, u Pensilvaniji. Kompanija je propala posle samo deset meseci koje je proveo tamo, tako da se zaputio u Njujork.

Prentis je počeo tako što je ilustrovao korice za jeftine knjige mekog poveza, ali je uskoro otkrio da može zaraditi sto dvadeset pet dolara nedeljno ako bude crtao stripove. Radio je za studio Džoa Sajmona i Džeka Kirbija, kao i za *DC komiks* i mnoge druge. Iako je godinama dobro zarađivao radeći na stripovima, u vreme kad mu se pružila prilika da preuzme *Ripa Kirbija*TM, osamdeset posto njegove zarade dolazilo je od ilustracija koje je radio za velike časopise – između ostalih *Koronet*, *Advenčer* i *Blu buk* – i od reklama za kompanije poput *Ameriken erlajns*, *Gudjer tajers* i *Šel ojl*.

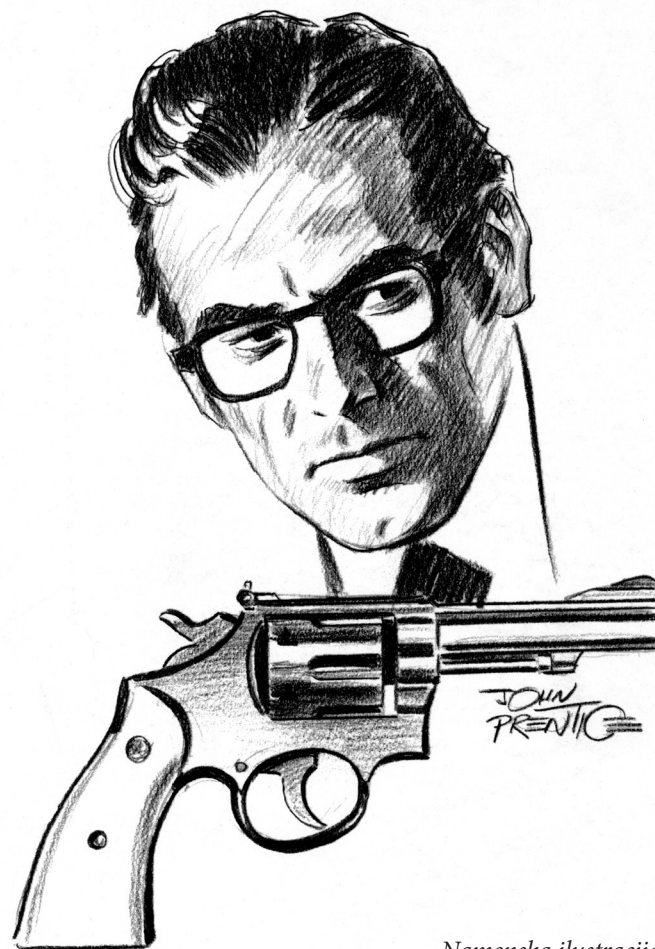
Kad se sreo sa Silvanom Bajkom, rečeno mu je da se za posao takmiči s najboljim imenima u branši. „Tražili su da uzmem nekoliko originala Aleksa Rejmonda i nacrtam kaiš prema svom scenariju”, rekao je Prentis Džadu Hardu u intervjuu za *Kartunist PROfajls* 1969. godine. „Nacrtao sam nekoliko kaiševa i predao onaj najbolji. Rečeno mi je da će mi *King fičers* javiti odluku za oko nedelju dana. Kako to obično biva, baš u tom trenutku me je nazvao moj agent i rekao da ima posao vredan tri hiljade dolara. Zabezeknuo se kad sam mu rekao da ću morati da odbijem, pa sam objasnio o čemu je reč. Kad sam izložio dilemu Silvanu, odgovorio mi je u roku od petnaest minuta – ja ću biti taj koji će nastaviti *Ripa Kirbija*TM.”

Prentis je oduvek voleo Rejmondov rad i čitao je strip skoro svakodnevno. „Iz *King fičersa* su mi dali gomilu originala i veliki broj prvih otisaka, rekavši mi da nacrtam strip tako da niko ne primeti razliku”, prisećao se. „Nikad nisam upoznao Rejmonda, tako da nisam znao koja pera i četke je koristio. Morao sam da nagađam. U to vreme sam mislio da sam se prilično približio njegovom stilu, ali sada sam iznenađen razlikama.”

„Prentis je, zahvaljujući velikom talentu, tako uspešno oponašao Rejmondov stil”, rekao je Rej Berns Tomu Robertsu 1994. godine, „da mnogi čitaoci nisu primetili nikakvu razliku.” Ali Prentis je ubrzo shvatio da neće moći sam sve da postigne, pa je potražio pomoćnika. „Pozvao me je oko mesec dana pošto je preuzeo *Kirbija*TM”, dodao je Berns, „ali ja sam odlučio da odbijem. U to vreme sam imao dovoljno honorarnih poslova.”

Ispočetka se Prentis jednom nedeljno sastajao s piscem, Fredom Dikinsonom, u kancelariji Silvana Bajka. Kasnije su prešli na dogovore telefonskim putem, a posle mnogo godina zajedničkog rada Prentis i Dikinson su retko kad pretresali scenarije. „Fred je takav profesionalac da uvek preda izvrsnu priču”, tvrdio je Prentis. „Znam samo nekoliko pisaca poput njega koji pišu u slikama onako dobro kako ih crtači crtaju.”

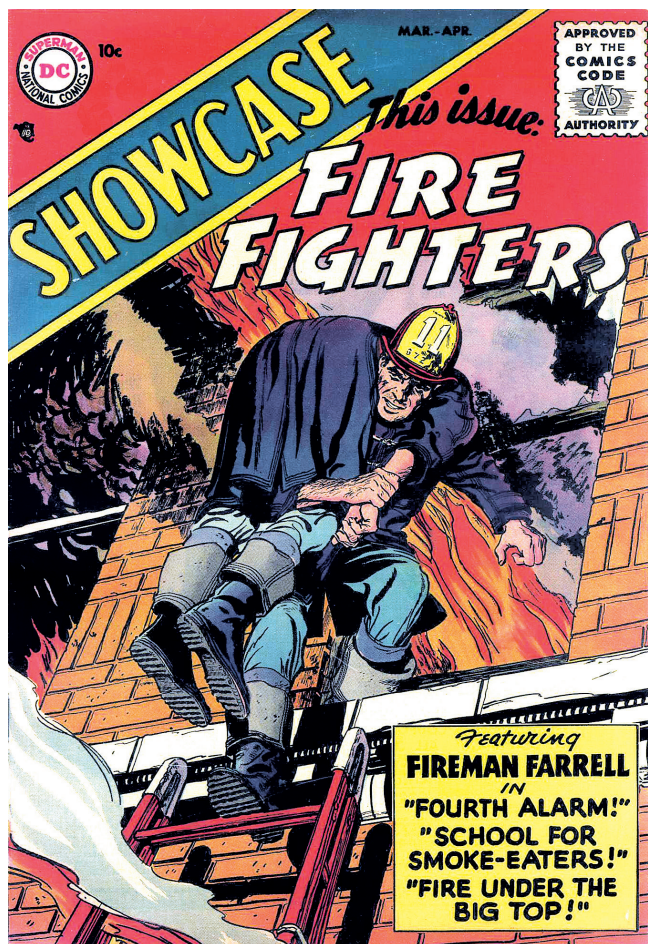
Prentis je nastavio da ilustruje *Ripa Kirbija*TM tokom više od četiri decenije, sve dok ga 23. maja 1999. nije odneo rak. Frenk Bol je dovršio poslednju priču i strip je prestao da izlazi 26. juna 1999. Prentisa je Nacionalno udruženje strip-umetnika zbog njegovog rada na *Ripu Kirbiju*TM proglasilo za najboljeg strip-crtača 1966, 1967. i 1986. godine.

Namenska ilustracija Džona Prentisa, oko 1965.

Mnogi su se pitali šta bi sve Rejmond postigao da nije stradao nekoliko nedelja pre svog četrdeset sedmog rođendana. „Aleks je u poznijim godinama pokazivao veće zanimanje za slikarstvo i rad bojom”, tvrdio je njegov brat Bob. „Verujem da bi u nekom trenutku napustio strip i počeo ozbiljno da slika i izlaže.”

Rej Berns, koji je tokom devet godina, sve do nesreće, radio rame uz rame s Rejmondom, tvrdi drugačije. „Moguće je da bi se u nekom trenu umorio od stripa, ali njega su Rip i lična zadovoljstva, golf i vožnja tog automobila potpuno zaokupili. Godinama ranije gajio je ambiciju da postane ilustrator”, prisećao se Berns, „ali bio je sasvim zadovoljan Ripom. Verujem da bi nastavio da radi na njemu bar još pet godina, možda i više od toga, ne znam.”

Iako je Aleks Rejmond tragično stradao u naponu životne snage, tokom dvadesetšestogodišnjeg profesionalnog rada stvorio je zadivljujuće delo u kojem će buduće generacije nastaviti da uživaju.

Brajan Voker je napisao i uredio više od trideset pet knjiga o stripskoj umetnosti i autor je sveobuhvatne istorije Stripovi: kompletna kolekcija. Bio je kustos preko sedamdeset izložbi stripa i osnivač je i bivši upravnik Muzeja stripske umetnosti, kao i član kreativnog tima koji je stvorio stripove Redov Bili i Haj i Lois. Zahvaljuje Tomu Robertsu, Lenardu Staru, Vitni Prentis, Džejn Berns i Ketrin Voker na doprinosu ovom tekstu.

GORE: Dva primera Prentisovih stripskih radova iz 1956. godine – naslovnica prvog broja Šoukejsa (DC komiks) i uvodna stranica stripa Siroče (Orphan Girl), ljubavne priče na pet strana objavljene u Ferst lav ilustrejtudu broj 67 (Harvi komiks).

DOLE: Kaiš Ripa Kirbija™ iz prve godine u kojoj je Džona Prentisa nagradilo Nacionalno udruženje strip-umetnika (20. septembar 1966).

Aleks Rejmond u srećnijim danima.

Berns je sačuvaao ove neobjavljene fotografije snimljene za članak Strip-crtiči na koledžu, objavljen u časopisu Luk (Look) 20. avgusta 1946.

epizoda 1

Dva muškarca i beba

12. 7. 1954 - 25. 12. 1954.

